

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1882/14-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola a Základní škola, Brno, Barvičova 54
Sídlo	Barvičova 54, Brno, 602 00
E-mail právnické osoby	sps.barvicova@bm.orgman.cz
IČO	64328562
Identifikátor	610300920
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Věrou Trhlíkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Barvičova 54, Brno
Termín inspekční činnosti	19. až 21. listopad 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti čj. ČŠIB-1851/14-B ředitelce Mateřské školy a Základní školy, Brno, Barvičova 54 (dále „škola“).

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou a základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Škola vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost mateřské školy (dále „MŠ“) s kapacitou 20 dětí, základní školy (dále „ZŠ“) s kapacitou 20 žáků, školní družiny (dále „ŠD“) s kapacitou 20 účastníků a školní jídelny - výdejny (dále

„ŠJ“) s kapacitou 50 strážníků. Všechny činnosti právnické osoby jsou vykonávány v budově školy. Ve školním roce 2014/2015 je kapacita MŠ, ZŠ a ŠD na 100 % naplněna, počet žáků je v posledních letech neměnný. Škola je zřízena pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsou v ní vzdělávány děti a žáci s mentálním postižením, poruchou autistického spektra (dále „PAS“) a s kombinovanou vadou. Vzdělávání dětí a žáků je realizováno podle Školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Barvička“ (dále „ŠVP ZV LMP“), který je zpracován dle Rámcového vzdělávacího programu upravujícího vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. V ŠVP ZV LMP byl zaintegrovan Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) a Školní vzdělávací program pro ŠD (dále „ŠVP ŠD“).

V MŠ se děti vzdělávaly ve 2 třídách, 10 z nich bylo v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a 6 mělo její odklad. Pro aktuální školní rok ředitelka školy vyhověla všem žádostem o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání. Provoz MŠ byl od 6:30 do 16:00 hodin. Vzdělávání dětí se zdravotním postižením probíhalo bezúplatně.

Žáci ZŠ byli vzděláváni ve třech třídách, z nichž jedna byla zřízena pouze pro žáky s PAS. Jeden žák docházel do školy na základě doporučení školského poradenského zařízení pouze jeden den v týdnu.

Škola vyšla vstříc požadavkům zákonných zástupců a respektovala při stravování dietní omezení a stravovací zvláštnosti dětí a žáků, především s diagnózou PAS.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ve zpracovaném ŠVP ZV LMP platném od 1. září 2007 byly zjištěny nedostatky. Škola do něj nesprávně zapracovala školní vzdělávací programy ŠD a ŠVP PV. Dle příslušného právního předpisu musí být všechny tři školní vzdělávací programy (ZŠ, MŠ, ŠD) zpracovány samostatně. Zpracované ŠVP ZV LMP, podle kterých vzdělávání ve škole probíhalo, vycházelo z reálných podmínek předškolního a základního vzdělávání. Svým obsahem směřovaly k postupnému naplňování klíčových kompetencí dětí a žáků. ŠVP ZV LMP neobsahoval údaje o aktualizacích, které byly provedeny (dle sdělení ředitelky školy proběhla poslední aktualizace k 1. září 2012), poznámky k učebnímu plánu byly neúplné. Učební osnovy pro předměty prvouka, přírodověda a vlastivěda nebyly zpracovány samostatně. Požadované inovace Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platné od školního roku 2013/2014 škola ve svém ŠVP ZV LMP nezpracovala. Komparační analýzou Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s částí ŠVP ZV LMP zpracované pro předškolní vzdělávání bylo zjištěno, že škola nezpracovala v evaluačním systému stanovení odpovědnosti zúčastněných. Ve vzdělávacím obsahu bylo uvedeno velké množství témat, která obsahovala nejasnost mezi dílčími cíli a vzdělávací nabídkou. Dokument obsahoval opakující se informace a terminologické nepřesnosti.

Ředitelka školy byla jmenována do funkce v roce 1997, na základě konkurzního řízení byla opětovně potvrzena ve funkci ředitele od 1. srpna 2012. Při své práci vycházela z koncepčních záměrů školy, které postupně naplňovala. Organizační struktura odpovídala velikosti školy a činnostem, které vykonávala. Ředitelka školy vhodně delegovala kompetence zástupkyním pro MŠ a pro ZŠ. Zástupkyně pro ZŠ zajišťovala zejména vzdělávací proces v ZŠ a ekonomickou oblast školy. Zástupkyni pro MŠ ředitelka školy vhodně snížila míru vyučovací povinnosti, aby mohla plnit svěřené povinnosti související se zabezpečením celkového chodu MŠ. Poradním orgánem ředitelky školy byla pedagogická rada, která byla organizována společně pro MŠ a ZŠ. Předmětem jejího

jednání byla především organizace vzdělávání dětí a žáků. Stanovené závěry a přijatá opatření přispívaly k rozvoji školy. Ze zápisů z jednání pedagogické rady však nebylo zřejmé, zda pedagogická rada projednávala průběh, individuální a skupinové výsledky vzdělávání dětí a žáků, a zda si vyučující předávali informace z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Školní řád vydaný ředitelkou školy a zpracovaný pro MŠ a ZŠ neobsahoval veškeré náležitosti stanovené školským zákonem. Nebyly v něm uvedeny práva zákonných zástupců, práva a povinnosti dětí, provoz a vnitřní režim mateřské školy. Obsah školního řádu neodpovídal reálným podmínkám školy. S jeho aktualizovaným vydáním nebyli prokazatelně seznámeni žáci školy, o jeho vydání a obsahu nebyli informováni jejich zákonní zástupci. Některé údaje (např. rozpis provozu všech součástí školy), které má dle příslušného právního předpisu obsahovat školní řád, obsahoval dokument Vnitřní řád vydaný ředitelkou školy současně se školním řádem. Vzhledem k typu a velikosti školy ředitelka nestanovila metodické orgány. Učující diskutovali o postupech vzdělávání žáků a vyměňovali si své zkušenosti a názory na neformálních setkáních. Kontrolní činnost nebyla prováděna důsledně a vykazovala zásadní nedostatky. Ty se týkaly především zpracování školních vzdělávacích programů (např. nedostatky ve zpracování ŠVP ZV LMP, ŠVP PV), organizace (např. nedostatky v rozvrhu hodin), průběhu vzdělávání (např. nedostatky v zápisech v třídních knihách - v třídní knize I. třídy nebyl zaznamenáván průběh vzdělávání žákyně 3. ročníku, učivo předmětu prvouka bylo zaznamenáváno shodně pro všechny ročníky, ze zápisů nebyla patrná jakákoliv diferenciac, v třídní knize třídy Rybičky nebyl zaznamenán průběh vzdělávání v odpoledních hodinách) a informování zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím žákovských knížek. Hospitační činnost ředitelka školy plánovala a realizovala, ale neprováděla z ní záznamy. Souhrnně ji vyhodnocovala, vyučující se zjištěními seznamovala a přijímala k nim opatření. Informační systém směrem k pedagogickým pracovníkům byl funkční. Dle sdělení ředitelky škola nemusela řešit žádné petice či stížnosti. Její snahou bylo vytvářet příznivé klima ve škole pro děti, žáky i vyučující. Oblast řízení vykazovala četné nedostatky, je nutné k nim bezodkladně přijmout účinná opatření.

Ve škole pracoval stabilní zkušený pedagogický tým složený z 14 pedagogických pracovníků (z toho 4 učitelky zajišťovaly předškolní vzdělávání, 5 vyučujících a asistentka pedagoga základní vzdělávání, 2 vychovatelky provoz ŠD a 2 logopedky prováděly logopedickou péči v MŠ a ZŠ). Odborná kvalifikovanost pedagogického sboru byla téměř 100%. Jedna učitelka, která nesplňovala požadovanou kvalifikaci pro činnost, kterou vykonávala, si ji doplňovala magisterským studiem speciální pedagogiky. Pro zkvalitňování pedagogické práce ředitelka školy umožňovala vyučujícím vzájemné hospitace. Metodická prevence rizikového chování žáků splňovala kvalifikační předpoklady pro výkon této funkce. Výchovná poradkyně požadované vzdělání neměla. Ředitelka školy zpracovala pro školní rok 2014/2015 Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který pouze částečně vycházel z plánů osobnostního rozvoje zpracovaných jednotlivými vyučujícími. Z údajů o realizaci DVPP za minulé období bylo zřejmé, že ředitelka školy tuto oblast podporovala a plány osobního rozvoje vyučujících naplňovala. Volba vzdělávacích akcí vycházela z potřeb školy, byla zaměřena především na vzdělávání dětí a žáků s poruchami chování, s PAS, na rozvoj psychomotoriky, používání znaku do řeči u žáků s těžšími logopedickými vadami, ale i na problematiku šikany a domácího násilí. Kvalifikovanost spolu s odborným zaměřením pedagogického sboru velmi dobře podporovaly realizaci ŠVP PV a ŠVP ZV LMP.

Škola efektivně využívala ke vzdělávání dětí a žáků veškeré prostory patrové vily, které nebyly bezbariérové. V suterénu budovy byla zřízena třída pro žáky s PAS, ve které bylo vytvořeno pro vzdělávání žáků klidné prostředí. Byla zde umístěna rovněž herna, která

sloužila především pro výuku tělesné výchovy a dramatické výchovy v ZŠ. V části jejího prostoru však byly nevhodně umístěny různé tělovýchovné pomůcky a klavír, čímž byla plocha pro cvičení značně zmenšena. V přízemí školy se nacházely dvě třídy MŠ, školní jídelna - výdejna a méně prostorná chodba sloužící jako šatny pro děti a žáky. Způsob ukládání oblečení dětí v zimním období neodpovídal jejich tělesné výšce, děti byly odkázány na pomoc rodičů a zaměstnanců školy. Stísněné prostory tříd dostatečně neumožňovaly rozvoj spontánních a pohybových aktivit dětí. Tento nedostatek učitelky mohly zčásti kompenzovat využíváním herny v suterénu školy. Třídy MŠ byly vybaveny částečně otevřeným starším nábytkem, který byl umístěn podél zdi, a většinou umožňoval dětem přístup k hračkám, pomůckám, knihám. Vzhledem k menšímu prostoru tříd však byla většina sportovního náčiní, pomůcek a hudebních nástrojů uložena mimo dosah dětí, a to v herně umístěné v suterénu, což neumožňovalo jejich bezprostřední využívání. Nový dětský sedací nábytek dostatečně nezohledňoval tělesnou výšku dětí. K rozvoji komunikačních dovedností dětí byl ve třídách k dispozici tzv. Klokanův kufr a tablet s výukovým programem pro alternativní komunikaci. V mezipatře byla zřízená dobře vybavená logopedická pracovna včetně počítače s logopedickými programy, speciálních pomůcek a didaktických materiálů, které si učitelky samy vytvořily. V prvním patře došlo od poslední inspekce k částečným stavebním úpravám. Všechny učebny využívané ZŠ měly samostatný vchod. Jedna ze tříd, která je ze tří stran prosklená, byla zateplená. Všechny třídy ZŠ jsou vybaveny novým výškově nastavitelným nábytkem a koberci. Ve škole byly zrekonstruovány sociální zařízení pro žáky a umyvárny pro děti. Značná část dřevěných oken byla vyměněna za plastová. Nevýhodou školy byl nedostatek prostor ke vzdělávání včetně úložných, a proto byla většina pomůcek a materiálů umístěna ve třídách. Vybavenost školy ICT technikou ve vztahu k žákům byla ve srovnání s ostatními školami velmi skromná. Pro výuku informatiky měli žáci k dispozici jeden počítač a jeden tablet, který byl rovněž využíván MŠ. K zefektivnění vzdělávání a podporu výuky vyučující mohli využívat interaktivní tabuli umístěnou v jedné třídě ZŠ. Součástí školy byla menší a dobře udržovaná zahrada se vzrostlou zelení. Četné herními prvky, pískoviště, zahradní domeček, krytá venkovní třída a malé dopravní hřiště umožňovaly realizovat rozmanité pohybové, relaxační a vzdělávací aktivity dětí a žáků po většinu roku. MŠ měla k dispozici dětské dopravní prostředky (odrázedla, tříkolky, koloběžky aj.), což vytvářelo velmi dobré předpoklady pro rozvoj koordinace a celkové obratnosti dětí včetně jejich prostorové orientace.

Pravidla ochrany zdraví dětí a žáků byla uvedena ve školním řádu, v ŠVP ZV LMP a vypracované směrnici k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. S obsahem uvedených dokumentů byli zaměstnanci školy, děti a žáci seznámeni na počátku školního roku. Škola zpracovala identifikaci nebezpečí a hodnocení rizik včetně opatření k předcházení rizikům. Fyzickou prohlídkou prostor byly zjištěny nedostatky, které se týkaly prosklených ploch dveří v prostorách, kde se vzdělávaly a pohybovaly děti MŠ. K tomuto zjištění přijala ředitelka účinné opatření a prosklené plochy zabezpečila bezpečnostní folií. Zápis v knize úrazů byl veden v souladu s platnou školskou legislativou. Škola zaznamenala v posledních třech letech jeden úraz, u kterého splnila všechny oznamovací i administrativní povinnosti.

Ve sledovaném období let 2011 až 2013 škola hospodařila s prostředky státního rozpočtu, dotacemi od zřizovatele, s dotacemi určenými na rozvojové programy vyhlášenými ministerstvem školství, s prostředky z Evropských strukturálních fondů (dále „ESF“) a dalšími zdroji. Základní dotace ze státního rozpočtu činila ročně průměrně cca 87 % z celkových výnosů školy a měla vzestupnou tendenci. Dotace použila na přímé výdaje na vzdělávání. Dotaci od zřizovatele škola použila zejména na provozní náklady a ke zlepšení materiálních podmínek školy. Škola byla aktivní při získávání dalších zdrojů financování.

Zapojila se do rozvojových programů a obdržela finanční prostředky v celkové výši 331 700 Kč. Od roku 2011 škola v rámci projektu financovaného z ESF pod názvem EU „Peníze školám“ vyčerpala celkově 385 856 Kč. Zapojila se do operačního programu pro vzdělávání a konkurenceschopnost a v rámci něj realizovala projekt „Začínáme znovu“. Z tohoto projektu vyčerpala celkem 84 000 Kč.

Podmínky k realizaci školních vzdělávacích programů vykazovaly v oblasti řízení školy rizikový stav s možností nápravy v dané lhůtě, ostatní hodnocené oblasti byly na požadované úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola nepostupovala při přijímání dětí a žáků v souladu s právními předpisy. Ředitelka školy přijala k předškolnímu vzdělávání 11 dětí bez dokladu o podrobení se stanoveným pravidelným očkováním či dokladu, že je dítě MŠ proti nákaze imunní nebo, že se nemůže očkování podrobit pro trvalou indikaci. Rovněž přijala jedno dítě MŠ a tři žáky ZŠ do speciálního vzdělávání dříve, než obdržela doporučení školského poradenského zařízení. Nedostatky byly zjištěny i při převodu jedné žákyně ZŠ do jiného vzdělávacího programu bez doporučení školského poradenského zařízení. Další žákyně byla vzdělávána dle vzdělávacího programu pro žáky se středním mentálním postižením, ředitelka však nerozhodla o jejím převedení do tohoto vzdělávacího programu. Zařadila do školy pro žáky se zdravotním postižením celkem šestnáct žáků bez informovaného souhlasu uděleného zákonnými zástupci žáka. I když je kapacita školy stoprocentně naplněna, ředitelka neměla zpracována kritéria pro přijetí žáků, neboť doposud dle jejího vyjádření nemusela rozhodovat o nepřijetí žáků. Školní matrika obsahovala všechny požadované údaje o dětech a žácích, drobné nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny. Ředitelka školy písemně nedohodla se zákonnými zástupci dítěte jeho docházku dítěte do mateřské školy. K tomuto zjištění přijala během inspekční činnosti účinné opatření. Veřejnost se mohla o činnosti školy informovat na webových stránkách školy, z výročních zpráv o činnosti školy a na akcích, které škola organizovala.

Pro realizaci ŠVP PV škola vhodně nastavila služby učitelek. Jejich souběžné působení téměř po celou dobu dne velmi dobře přispívalo k zabezpečení optimální péče o děti a zajištění zvýšeného bezpečnostního dohledu. V okrajové části dne se v době od 15:30hod. do 16:00hod. vzdělávali v jedné ze tříd MŠ společně s dětmi i účastníci zájmového vzdělávání. Vzdělávání zabezpečovala vychovatelka školní družiny. K tomuto zjištění přijala ředitelka školy neprodleně opatření a vzdělávání dětí zajistila učitelkou MŠ. Třídní plánování směřovalo k naplňování vzdělávacích cílů a očekávaných kompetencí. Vzdělávací nabídka činností byla dostatečně pestrá a pro děti prakticky využitelná. Odpovídala mentální úrovni a stupni postižení dětí a jejich potřebám. Systematicky podporovala rozvoj hrubé a jemné motoriky. Aktivně rozvíjela osvojení si řečových schopností a dovedností souvisejících se zvládnutím alternativních komunikačních metod. Cíleně přispívala k vytváření dovedností předcházejících čtení, psaní, počítání. Nabídka činností byla v průběhu dne učitelkami operativně doplňována a reagovala na aktuální možnosti a potřeby dětí. Učitelky upřednostňovaly individuální a skupinovou práci s promyšleným využíváním didaktických i vlastnoručně vyrobených pomůcek. Svým klidným, vstřícným a předvídatelným chováním vytvářely pozitivní klima ve třídě, zbytečně děti neorganizovaly. V průběhu vzdělávání důsledně uplatňovaly individuální přístup, respektovaly zdravotní a aktuální emoční stav dětí. Prostřednictvím piktogramů vedly děti k sebehodnocení.

Velkou pozornost učitelky MŠ věnovaly vytváření pozitivních vztahů ve třídě. V případě potřeby vhodně usměrňovaly chování dětí. Cíleně je orientovaly ke vzájemné spolupráci ve dvojicích a ve skupině. Systematicky je vedly k uplatňování základních hygienických a společenských návyků, naopak již méně k rozvoji sebeobslužných dovedností. Učitelky některé děti nadbytečně obsluhovaly v průběhu stolování a při oblékání na pobyt venku. Dostatečnou pozornost věnovaly kultuře stolování, správnému držení příboru a používání ubrousků. Stejnou péči věnovaly správnému úchopu a používání psacích potřeb. Děti při těchto činnostech průběžně opravovaly. Logopedická péče dětí byla zajišťována systematicky, probíhala individuální a skupinovou formou. Těsná spolupráce logopedek a učitelek a vyžívání principů strukturovaného učení účinně podporovaly rozvoj komunikace dětí zejména s PAS. Jejich empatický přístup udržoval děti v pozitivní náladě a podporoval jejich chuť spolupracovat. Zdravý životní styl podporovaly vhodné intervaly mezi jídly, dostatečně dlouhý pobyt venku, pravidelné zařazování protahovacích cviků, relaxačních aktivit a zavedená ústní hygiena. Naopak umístění pitného režimu mimo třídu v prostorách šatny nepodporovalo jeho přirozené využívání. V době inspekční činnosti ho učitelky dětem nepřipomínaly. Škola nevytvořila všem dětem stejné podmínky pro odpolední odpočinek. Většina z nich odpočívala ve třídě Berušek na podlaze bez podložky a lůžkovin. K podložení hlavy nevhodně používala prvky z molitanové stavebnice. Pouze čtyři mohly odpočívat na lehátkách rozložených ve třídě ZŠ.

Přírodovědnou gramotnost dětí rozvíjely učitelky vycházkami do okolí, seznamováním se s aktuálními změnami v přírodě, poznáváním domácích zvířat a napodobováním jejich zvuků, využíváním encyklopedií. Cílené využívání různých didaktických pomůcek, stavebnic, třídění a porovnávání souborů, poznávání barev a tvarů napomáhalo rozvíjet matematickou gramotnost. Čtenářskou gramotnost podporovalo dostatečné množství dětem přístupné literatury, prohlížení knížek, manipulace s písmeny a návštěvy knihovny. K rozvoji sociální gramotnosti přispívaly zejména vzory chování učitelek, vstřícné vzájemné vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání a nastavená pravidla soužití formou piktogramů. Rozvoj jednotlivých gramotností, grafomotorických dovedností, těsná a systematická spolupráce s učitelkami ZŠ vytvářely velmi dobré předpoklady pro plynulý přechod dětí do základního vzdělávání. Každodenní vzájemný kontakt všech pracovníků a výměna poznatků poskytovaly rychlou a účinnou zpětnou vazbu o průběhu a výsledcích vzdělávání.

Metodička prevence zpracovala Minimální preventivní program určený pro děti MŠ a žáky ZŠ. Stanovené cíle a oblasti vycházely z podmínek školy a byly stanoveny s ohledem na jejich věk a stupeň zdravotního postižení. Prevence byla zaměřena zejména na rozvoj sociální gramotnosti dětí a žáků (vztahy, tolerance, pravidla slušného chování, řešení vzniklých situací apod.), dopravní výchovu, péči o čistotu a hygienu, obezřetnost k cizím osobám, bezpečné chování apod. Preventivní aktivity byly zařazovány především v průběhu vzdělávání dětí a žáků. Škola se účastnila projektů a akcí organizovaných i jinými institucemi zaměřených na zásady zdravého životního stylu, na zubní hygienu, zdravý životní styl, výchovu v oblasti požární ochrany, na dopravní výchovu a další. Vzhledem k tomu, že škola promyšleně nastavila a zajistila nad žáky pedagogický dohled, nemusela metodička prevence v posledních letech řešit žádné problémy rizikového chování žáků spadající do této oblasti.

ZŠ má zřízenou funkci výchovného poradce, kterou vykonává ředitelka školy. Vzhledem k velikosti školy a vzdělání pedagogů v oblasti speciální pedagogiky zajišťuje především evidenci žáků se SVP a intenzivně spolupracuje s pracovníky školských poradenských zařízení. Žákům s diagnózou PAS učitelky zpracovávají individuální vzdělávací plány (dále „IVP“), které byly v průběhu vzdělávání naplňovány. Jedna žákyně byla vzdělávána

v hlavních předmětech dle Rámcového vzdělávacího programu základní školy speciální – 1. dílu (dále „ŠVP ZŠS“), podle tohoto vzdělávacího programu jí byl upraven rozvrh hodin. Školské poradenské zařízení doporučilo žákyni vzdělávat dle IVP, který škola nevypracovala. Zpracovala pro ni osobní plán rozvoje, který se týkal pouze tří předmětů. Ve školním roce 2014/2015 škola nevidovala žáky se sociálním znevýhodněním.

Organizace vzdělávání žáků se řídila vypracovanými rozvrhy hodin pro jednotlivé ročníky, které korespondovaly s učebním plánem ŠVP ZV LMP. Výjimkou bylo vzdělávání žáka 4. ročníku místo předmětů přírodověda a vlastivěda v předmětu prvouka. Žák tak nebyl vzděláván v souladu s učebním plánem uvedeným ve školním vzdělávacím programu. Škola efektivně využívala ve třídě pro žáky PAS druhého pedagoga, což umožňovalo vyšší individualizaci výuky s ohledem na specifické potřeby žáků. Pozitivní pro vzdělávání žáků bylo zřízení funkce asistentky pedagoga. Nedostatkem v organizaci vzdělávání žáků bylo nedodržení délky přestávek po první a čtvrté vyučovací hodině. Místo nejméně desetiminutových přestávek byly zařazeny bez opodstatnění pouze pětiminutové. Přestávka na svačinu v době druhé vyučovací hodiny byla vhodně zařazena s ohledem na prostorové podmínky a postižení žáků. Bylo však zjištěno, že zařazením třicetiminutové přestávky pro I. a II. třídu byla zkrácena doba druhé vyučovací hodiny na 35 minut. Třída s žáky PAS měla přestávku na svačinu pouze 15 minut, čímž délka vyučovací hodiny, v rámci které byla realizována přestávka, trvala 50 minut. Tato specifika organizace výuky neřeší ŠVP ZV LMP. Disponibilní hodiny škola efektivně využila na I. stupni ZŠ zejména na zvýšení časové dotace v předmětech pracovní činnosti a český jazyk, v rámci kterého je v rozsahu 5 vyučovacích hodin zařazena dramatická výchova. K organizaci vzdělávání je třeba přijmout taková opatření, aby byla v souladu se ŠVP ZV LMP a platnými právními předpisy.

V průběhu vzdělávání učitelky ZŠ volily efektivní metody a formy práce. S ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků do výuky vhodně zařazovaly odpočinkové aktivity. Žáky k jednotlivým činnostem motivovaly a povzbuzovaly. Ti na jejich podněty velmi dobře reagovali. Při rozvoji komunikačních dovedností dokázali naslouchat a měli dostatečný prostor vyjádřit svůj vlastní názor. U žáků s narušenou komunikační schopností pozitivně ovlivňovalo kvalitu jejich komunikace využívání alternativního komunikačního systému - znaku do řeči. Diferenciace v použitých metodách práce vyplynula z respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků. V menší míře však byla pozorována diference rozsahu učiva, které vždy neodpovídalo požadovaným nárokům na žáky různých ročníků zařazených v jedné třídě. V průběhu výuky byly žáky i vyučujícími využívány vhodné pomůcky. Didaktická a výpočetní technika v hospitovaných hodinách využita nebyla. Použité metody a formy práce vedly k rozvoji klíčových kompetencí. Ve všech hodinách byl kladen důraz na rozvoj sociálních kompetencí. Vyučující vedly žáky k uvědomování si mravních hodnot, k dodržování pravidel práce ve třídě, a posilovaly u žáků jejich sebevědomí. V průběhu hodiny vhodně zařazovaly prvky sebehodnocení žáků. Velmi dobře byly rozvíjeny kompetence komunikativní a k řešení problémů. V některých hospitovaných hodinách byla rozvíjena čtenářská gramotnost tím, že žáci pracovali s jednoduchými texty či obrázky. Vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení uváděli poznatky do souvislostí. Vedení zážitkových a komunikačních sešitů v rámci logopedie směřovalo k rozvoji slovní zásoby a čtenářských dovedností.

Rozvoj řečových schopností a komunikativních dovedností dětí a žáků škola účinně podpořila systematickou logopedickou intervencí. Ta vycházela z podrobné logopedické diagnostiky, systematickosti, vysoce individuálního přístupu a vzájemné důvěry mezi logopedem a dítětem či žákem. Její průběh škola pravidelně a podrobně zaznamenávala

a pečlivě vyhodnocovala. Logopedická intervence byla založená na aktivní spolupráci školy a rodičů. Ta spočívala nejen v konzultacích, ale zejména v každodenní logopedické péči. K rozvoji komunikativních dovedností dětí a žáků rovněž významně přispělo zavedení metody Znak do řeči. Používání znaků současně podpořilo rozvoj jejich jemné motoriky a prostorové představivosti.

Průběh vzdělávání vykazoval v oblasti přijímání dětí a žáků a organizace vzdělávání v ZŠ rizikový stav. Oblast logopedické péče o děti a žáky byla na velmi dobré úrovni. Ostatní hodnocené oblasti průběhu vzdělávání byly na požadované úrovni.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

K dobrým výsledkům vzdělávání dětí v MŠ přispívaly vstřícné vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání a všeobecná informovanost všech zaměstnanců o jejich vzdělávacích potřebách. Dosažená úroveň výsledků dětí byla limitována druhem a stupněm jejich zdravotního postižení. Děti mezi sebou komunikovaly v rámci dosažených řečových schopností. Oporou jim byly Zážitkové deníky, na jejichž tvorbě se podílely učitelky společně s rodiči. Dětem s PAS sloužily k osobnostnímu rozvoji průběžně doplňované komunikační sešity. Jejich časté využívání podporovalo u dětí rozvoj slovní zásoby, pochopení vzájemných souvislostí a sebe sama. Zařité znaky do řeči zejména z oblasti názvu zvířat, ovoce, potravin využívaly při reprodukci krátkých říkanek a při zpěvu. S chutí a radostí zpívaly oblíbenou písničku za doprovodu kytary. Dokázaly sladit pohyb rukou se zpěvem. Kladné emoce dávaly najevo tleskáním. Většina z nich pomocí procesuálních schémat a piktogramů měla upevněné základní hygienické návyky. V prostoru třídy se orientovaly bezpečně, věděly kam ukládat hračky. Většina dětí dodržovala pochopená a znázorněná pravidla vzájemného soužití. Ve známých situacích dokázaly některé z nich ovládat své emoce a přizpůsobit chování stanoveným pravidlům ve třídě. Porovnávaly počet prvků, dokázaly určit a pojmenovat barvy, dovedly ukázat a pojmenovat některé části těla. Měly povědomí o významu zdravých potravin. Pomocí obrázků dokázaly určit, které potraviny jsou jejich zdraví prospěšné. Dobrých výsledků děti dosahovaly v oblasti rozvoje jemné a hrubé motoriky. Napodobovaly jednoduché cviky, zvládaly jednoduchou obsluhu a dbaly pokynů učitelek.

Učitelky MŠ průběžně sledovaly individuální rozvoj a pokroky každého dítěte a vypracovaly pro každé dítě Plán rozvoje. MŠ nastavila účinný systém pro hodnocení individuálních výsledků dětí, naopak celkovými výsledky se zabývala méně. Velice dobře se škole dařilo realizovat zapojování rodičů do logopedické péče. Škola zprostředkovávala rodičům poradenský servis, zejména v oblasti poruch komunikace a autistického spektra, chování, školní zralosti a odkladů školní docházky. O průběhu a výsledcích vzdělávání i aktuálních změnách zdravotního stavu nebo chování dětí byli zákonní zástupci informováni při každodenní vzájemné komunikaci nebo prostřednictvím konzultačních hodin.

Vzhledem k postižení žáků ZŠ bylo hodnocení jejich výsledků vzdělávání převážně motivační s cílem u nich vzbudit zájem o vzdělávání a udržet jejich pozornost. Vyučující poskytovali žákům zpětnou vazbu, správně hodnotili jejich individuální pokrok bez srovnávání s ostatními. Škola využívala při hodnocení žáků pochvaly, slovní hodnocení a klasifikaci. Nedostatečně však prokazatelným způsobem informovala zákonné zástupce o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek (žáci měli za první čtvrtletí školního roku pouze známky z českého jazyka a matematiky, někteří žáci neměli za toto období v žákovské knížce žádnou nebo pouze jednu známku, slovní hodnocení nebylo realizováno). Předávání informací bylo zajištěno při každodenním styku

s vyučujícími, na třídních schůzkách, popř. na konzultacích s pedagogy, logopedkami, popř. ředitelkou školy. Pozitivem školy bylo, že vyučující zpracovávali každé pololetí hodnocení chování a průběhu vzdělávání žáků, se kterým seznamovali zákonné zástupce. Z důvodu postižení žáků škola nevyužívala srovnávací ani komerční testování žáků. Logopedky školy každoročně prováděly hodnocení komunikačních schopností a dovedností žáků a dětí. Škola získala v roce 2014 dotaci z rozvojového programu Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání v roce 2014. Zaměřenost projektu výrazným způsobem přispěla k rozvoji komunikačních schopností u dětí, které využívaly systémů alternativní a augmentativní komunikace.

Zřizovatel se o činnost školy aktivně zajímal, přispíval k zabezpečení bezproblémového chodu a k postupnému zlepšování zejména materiálních podmínek pro vzdělávání dětí a žáků. Důležitá byla spolupráce školy se školskými poradenskými zařízeními, které zajišťují komplexní pedagogicko-psychologickou péči dětem a žákům a jejich zákonným zástupcům metodickou podporu. Škola rovněž úzce spolupracovala s odbornými lékaři především z oblasti psychiatrie a neurologie. Ve škole pravidelně vykonávali praxi studenti z Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity – katedry speciální pedagogiky a Cyrilometodějské střední školy. Spolupráce školy s dalšími partnery (Hasiči, školskou radou, Policií ČR, orgánem sociálně-právní ochrany dětí apod.) měla příznivý vliv na vzdělávání dětí a žáků. Spolupráce se zákonnými zástupci byla ředitelkou školy hodnocena jako velmi dobrá. Tradiční akce školy za účasti současných i bývalých účastníků vzdělávání byly místem neformálního předávání informací mezi školou, žáky a jejich zákonnými zástupci. Současně poskytovaly zákonným zástupcům prostor ke sdílení poznatků a výměně zkušeností s výchovou a vzděláváním jejich dětí se SVP.

Výsledky vzdělávání dětí a žáků byly na požadované úrovni.

Závěry

- a) ***Silnou stránkou školy bylo rodinné prostředí, které usnadňovalo dětem se SVP přechod z mateřské školy do základního vzdělávání ve známém prostředí. Rovněž kvalifikovanost učitelek v oblasti speciální pedagogiky, jejich vstřícný a empatický přístup včetně jejich velmi dobré znalosti dětí, žáků a systematická logopedická péče byly kvalitním předpokladem pro naplňování školních vzdělávacích programů.***
- b) ***Ředitelka školy v průběhu inspekční činnosti odstranila některé dílčí nedostatky ve školní matrice MŠ a ZŠ, přijala opatření k neúplnému vedení údajů o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu v třídní knize MŠ, dohodla se zákonnými zástupci délku pobytu dítěte v MŠ, zajistila provoz MŠ v odpoledních hodinách učitelkami MŠ a zajistila nalepení bezpečnostních fólií na skleněné výplně dveří v prostorách, které využívaly děti MŠ.***
- c) ***Ve škole byly zjištěny zásadní a na místě neodstranitelné nedostatky:***
 - 1) ***Škola nemá dokumenty ŠVP ZV LMP, ŠVP PV a Školní vzdělávací program pro ŠD zpracovány v souladu se školským zákonem a s rámcovými vzdělávacími programy.***
 - 2) ***Školní řád neobsahoval veškeré náležitosti stanovené školským zákonem.***
 - 3) ***S aktuálním školním řádem nebyli prokazatelně seznámeni žáci školy, o jeho vydání a obsahu nebyli informováni zákonní zástupci nezletilých dětí a žáků.***

- 4) Škola v třídních knihách tříd ZŠ vedla neprůkazně údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu.
 - 5) Byly zjištěny nedostatky při přijímání dětí MŠ a žáků ZŠ ke vzdělávání.
 - 6) Škola nesprávně postupovala při převedení jedné žákyně ZŠ do jiného vzdělávacího programu.
 - 7) Škola nesprávně postupovala při vzdělávání žákyně ZŠ se středním mentálním postižením.
 - 8) Žák 4. ročníku ZŠ byl nesprávně vzděláván v předmětu prvouka místo předmětů vlastivěda a přírodověda.
 - 9) Škola nesprávně zařadila po první a čtvrté vyučovací hodině v ZŠ pouze pětiminutové přestávky.
 - 10) Škola nedodržela délku vyučovací hodiny 45 minut druhé vyučovací hodiny, v rámci které byla zařazena přestávka na svačtinu.
- d) Slabou stránkou školy bylo řízení školy, stísněné prostory školy a zajištění vhodných podmínek pro odpočinek a spánek všech dětí.
- e) Pro zkvalitnění stavu školy ČŠI doporučuje při hodnocení individuálních a skupinových výsledků vzdělávání dětí MŠ stanovit si záměry a cíle pro další osobnostní rozvoj dítěte, podpořit přirozené využívání pitného režimu dětí. V oblasti evaluace je třeba věnovat pozornost hodnocení integrovaných bloků a hodnocení třídních vzdělávacích programů. V oblasti vzdělávání žáků ZŠ doporučuje ČŠI zaměřit se na důslednější diferenciaci vzdělávání žáků více ročníků zařazených do jedné třídy.
- f) Škola od minulé školní inspekce zkvalitnila využití prostorových podmínek školy, zrekonstruovala sociální zařízení, částečně došlo k obměně dřevěných oken za plastová. Třídy ZŠ byly vybaveny novým, výškově nastavitelným žakovským nábytkem. Třídy MŠ a ZŠ byly vybaveny novými koberci.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje do 14 dnů přijetí opatření ke zlepšení stavu zjištěných uvedených v Závěrech - písm. c) a zaslání zprávy o odstranění zjištěných nedostatků či o prevenci zjištěných nedostatků.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Nová zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje, č. j. 98/1 ze dne 16. června 2005, včetně dodatku č. 1
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, tisk ze dne 10. listopadu 2014
3. Jmenování ředitelky do funkce s účinností ze dne 12. června 1997 a od 1. srpna 2012 ze dne 3. května 2012
4. M3 výkaz o základní škole podle stavu k 30. září 2014,
5. S 1-01 výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2014

6. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání v roce 2014 (vzorek)
7. ŠVP ZV LMP „Barvička“, platný od 1. září 2007
8. Organizační řád vydaný 1. září 2012
9. Výroční zpráva o činnosti školy, školní roky 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
10. Koncepce rozvoje školy, zpracován dne 24. února 2012
11. Dlouhodobý plán školy, zpracován dne 1. září 2009
12. Plán práce – školní rok 2014-15
13. Organizační schéma školy, školní rok 2014/15
14. Vnitřní řád pro školní rok 2014-2015, zpracovaný dne 1. října 2014
15. Školní řád platný od 1. října 2014
16. Řád školní družiny, zpracovaný dne 1. září 2014
17. Hodnocení a klasifikace nedatováno
18. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy vedené v ZŠ ve školním roce 2014/2015
19. Rozvrh hodin tříd a ročníků platný pro školní rok 2014/2015, dohledy učitelů v šatně, na chodbě a v jídelně
20. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2014/2015 – náhodně vybraný vzorek
21. Personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků ve šk. roce 2014/2015
22. Plán DVPP 2014/2015 a Dlouhodobý plán DVPP, ze dne 29. srpna 2014
23. Plán osobního rozvoje pedagogických pracovníků 2014/2015
24. Souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga, ze dne 9. června 2014
25. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2013/2014 včetně rekapitulace za rok 2013 (včetně rekapitulace za rok 2013) a 2014/2015
26. Činnosti výchovného poradce – nedatováno
27. Minimální preventivní program pro školní rok 2014/2015 ze dne 30. října 2014
28. Zápisy z jednání pedagogické rady a porady vedené ve školním roce 2014/2015
29. Osobní dokumentace žáků včetně IVP a Osobního plánu rozvoje, vedená ve školním roce 2014/2015
30. Zápisy z jednání školské rady od školního roku 2013/2014
31. Třídní plánování pro školní rok 2014/2015
32. Stanovení úplaty za předškolní vzdělávání na období školního roku 2014/2015
33. Zápisy z třídních schůzek MŠ vedené od 8. listopadu 2008
34. Provozní řád s platností od 1. září 2009
35. Vnitřní řád pracoviště Barvičova 54, 2014/2015 ze dne 1. října 2014
36. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Barvička“ s platností od 1. září 2007
37. Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání do Mateřské školy a Základní školy Brno, Barvičova 54 (20 ks)
38. Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole (20 ks)
39. Dohoda o docházce dítěte do mateřské školy školní rok 2014/2015 (20 ks)
40. Evidenční list pro dítě v mateřské škole (školní matrika), školní rok 2014/2015 (20 ks)
41. Zprávy ze školských poradenských zařízení včetně doporučení k jejich zařazení do třídy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
42. Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání ze dne 1. září 2013
43. Přehled docházky školní rok 2014/2015 (2 ks)
44. Třídní kniha pro mateřské školy na školní rok 2014/2015 (2 ks)
45. Edukační plán pro dítě v MŠ na školní rok 2014/2015, Plán rozvoje na školní rok 2014/2015 (vzorek)
46. Speciálně pedagogické hodnocení vedené ve školním roce 2014/2015
47. Plán individuální logopedické terapie, školní rok 2014/2015

48. Pedagogická diagnostika (Speciální pedagogické hodnocení školní rok 2014/2015, Hodnocení komunikační schopností, epizodické záznamy, vstupní dotazník, záznam o dítěti, diagnostická kresba) vedená ve školním roce 2014/2015
49. Docházka (terapie) vedená ve školním roce 2014/2015
50. Rozdělení dětí ve třídách MŠ 2014/2015, Režim dne – školní rok 2014/2015
51. Třídní kniha vedená ve školním roce 2014/2015- logopedická intervence
52. Logopedická diagnostika dětí (vyšetření fonemického sluchu, Vstupní vyšetření výslovnosti, Vyšetřovací dotazník při zahájení školní docházky), Zážitkový deník dítěte (vzorek), Logopedický deník dítěte (vzorek), Logopedický sešit (vzorek), Komunikační sešit (vzorek)
53. Logopedická intervence – MŠ, Hodnocení komunikačních schopností (vzorek)
54. Pracovní doba MŠ Brno, Barvičova 54, školní rok 2014/2015
55. Z 2-01 výkaz o školní družině - školním klubu podle stavu k 31. 10. 2014
56. Přehled výchovně vzdělávací práce pro školní rok 2014/2015 (2 oddělení 20 účastníků)
57. Dokumentace týkající se BOZ a BOZP (např. Metodický pokyn k zajištění BOZ dětí, žáků a studentů bez data vystavení, Traumatologický plán s účinností od 1. března 2014, Provozní řady (tělocvičny, školního hřiště, MŠ, ŠD, ŠJ výdejny), Plán ozdravných opatření na rok 2013/2014 bez data vystavení, Záznam o vstupním školení BOZP a PO ze dne 3. září 2014, Záznam o periodickém školení BOZP zaměstnanců ze dne 28. srpna 2014 včetně prezenční listiny s podpisy zaměstnanců, Záznam o periodickém školení BOZP vedoucích zaměstnanců ze dne 1. října 2012 s platností na 3 roky včetně osvědčení k BOZP a PO, Prověrky stavu BOZP ze dne 26. listopadu 2012, Protokol o revizích elektrických nebo prodlužovacích přípojek (karty – revize ze dne 27. května 2014, Revizní zpráva zabudovaného a přenosného tělovýchovného náradí (tělocvičny a dětského hřiště) revize ze dne 4. listopadu 2014 – bez závad, Vnitřní předpis pro evidenci a hlášení školních úrazů včetně záznamu o úrazu a rozboru úrazovosti, Kniha úrazů zavedená od 1. září 2005)
58. Dokumentace týkající se vedení účetnictví školy (např. Účetní závěrka 2011, 2012 a 2013, Hlavní účetní kniha období 12/2011, 12/2012 a 12/2013, Přehled neinvestičních ukazatelů: Rozpočet schválený pro rok 2011, 2012 a 2013, Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům za roky 2011 až 2013)

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jan Dusík, školní inspektor

Jan Dusík v.r.

Mgr. Jitka Trojánková, školní inspektorka

Jitka Trojánková v.r.

Mgr. František Pištěk, kontrolní pracovník

František Pištěk v.r.

V Brně dne 15. listopadu 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Věra Trhlíková, ředitelka školy

Věra Trhlíková v.r.

V Brně dne 19. prosince 2014